

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 625/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti K., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. S. V., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 CoPr/1/2013 z 18. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K., s. r. o., odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2013 doručená sťažnosť spoločnosti K., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“, resp. „žalovaný“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 CoPr/1/2013-167 z 18. apríla 2013.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovaného v súdnom spore „o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru s príslušenstvom“ vedenom Okresným súdom Bardejov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1 C 27/2009. Okresný súd rozsudkom z 8. marca 2011 určil, že „okamžité skončenie pracovného pomeru žalovaného so žalobcom... je neplatné“. V prevyšujúcej časti žalobný nárok na určenie náhrady mzdy vylúčil na samostatné konanie. Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom sp. zn. 17 Co 51/2011 zo 7. júla 2011 tak, že potvrdil prvostupňový rozsudok.

Okresný súd rozsudkom č. k. 1 C 155/2011-140 zo 7. novembra 2012 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi „sumu 646,22 eur s úrokom...“. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O odvolaní žalobcu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6 CoPr/1/2013 z 18. apríla 2013 tak, že zrušil „rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie“.

3. Podľa názoru sťažovateľky je rozhodnutie krajského súdu arbitrárne, lebo krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav a v odôvodnení rozhodnutia zvolil zmätočnú a nepresnú argumentáciu a výklad „*hmotnoprávných ustanovení Zákonníka práce... v neprospech (na ťarchu žalovaného) sťažovateľa*“, čím porušil jeho v bode 1 označené práva.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy... a na spravodlivé prejednanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... veci v konaní 6CoPr/1/2013 porušené bolo.“

2. Zrušuje rozhodnutie č. k. 6CoPr/1/2013.

3. *Krajský súd... je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 331,12 €...*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má

právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

8. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 6 CoPr/1/2013 z 18. apríla 2013 (pozri body 1 a 4), ktorému vytýka nedostatky uvedené v bode 3.

9. Ústavný súd zdôrazňuje, že princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy (pozri bod 5) znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

10. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje.

Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

11. Z výroku uznesenia krajského súdu z 18. apríla 2013 vyplýva, že sťažnosťou napadnutým rozhodnutím krajského súdu sa konanie o nároku žalobcu (bod 2) neskončilo:

„Zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.“

Ústavný súd pripomína, že predmetom odvolania (iba) žalobcu proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu bol jeho nesúhlas iba s časťou výroku prvostupňového rozsudku „v prevyšujúcej časti“, t. j. ostatná časť jeho výroku nadobudla právoplatnosť (keďže nebolo proti nej podané odvolanie ani žalobcom, ani žalovanou (sťažovateľkou)).

12. Podľa názoru ústavného súdu namietanie nesprávnosti a nezákonnosti rozhodnutia krajského súdu (pozri bod 3) ako odvolacieho súdu nemôže byť samo osebe dôvodom na sťažovateľkou tvrdené porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd neodmietol sťažovateľke poskytnutie súdnej ochrany, vecou sa zaoberal a rozhodol o nej. Navyše, sťažovateľka ani nepodala odvolanie proti prvostupňovému rozsudku, vyjadrila sa iba v rámci ňou podaného stanoviska k odvolaniu podanom žalobcom. Sťažovateľka bude mať možnosť v ďalšom štádiu konania pred okresným súdom uplatniť ochranu označených práv aj svoju argumentáciu týkajúcu sa skutkovej a právnej stránky predmetnej veci, z čoho vyplýva, že má ešte k dispozícii iný prostriedok ochrany tohto práva, ktorého porušenie namieta vo svojej sťažnosti. V danej veci sa súdne konanie nachádza v štádiu prvostupňového konania na okresnom súde, ktorý bude vo veci opätovne konať a vo veci rozhodne.

13. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná predčasne, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu na preskúmanie napadnutého uznesenia krajského súdu z 18. apríla 2013. Sťažovateľka bude mať/má možnosť uplatniť ochranu svojich práv v konaní pred okresným súdom. Z uvedeného dôvodu ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05).

14. Podľa názoru ústavného súdu dôvody uznesenia krajského súdu sp. zn. 6 CoPr/1/2013 z 18. apríla 2013 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných procesných noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery a konštatuje, že *„odvolanie žalobcu proti výroku o zamietnutí časti žaloby je dôvodné“*.

15. Nad rámec už uvedeného ústavný súd ešte poznamenáva, že sťažnosť neobsahovala všetky náležitosti predpísané zákonom (§ 25 ods. 2 v spojení s § 20 ods. 1 a 3 a § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľka v navrhovanom petite sťažnosti v bode 1 neuviedla, kto porušil označené práva, a v bode 2 petitu neoznačila napádané rozhodnutie, keď neuviedla dátum jeho vydania (pozri tiež bod 4 sťažnosti).

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2013